РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
„LIBERTY"
виходить три рази на тиждень:
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота, 28-го грудня 1918. Ч. 155. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Saturday, December 28, 1918. No. 155.

НОВА РЕВОЛЮЦІЯ В НІМЕЧЧИНІ.

Становище Еберта захитане. - Залога переходить на сторону революціонерів.

Боротьба в Одесі між військами українськими і армією добровольців під командою Французів.

Аліянти рішили орґанізувати українську, фінську і литовську державу.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ОДЕСА ПІД КОНТРОЛЕЮ ФРАНЦУСЬКОГО КОМАНДАНТА.

Републиканська армія у віддаленю 10 миль від Одеси.

ОДЕСА, 20. грудня. — **Армія добровольців, яка держить в своїх руках Одесу, находить ся під командою французьких офіцирів. Армія має одержати небавом скріпленя з Криму.**

Головна сила републиканської армії, яка находить ся тепер у віддаленю 10 миль від Одеси, мала одержати нині скріпленя з Києва, які прибули туди в зоружених поїздах.

В битві на улицях міста дня 18. грудня згинуло поверх 200 осіб. Трету часть убитих становлять цивільні. Між раненими находить ся богато шкільних дітий.

(Давнійші вісти доносили, що українські війска під проводом Петлюри заняли дня 13. грудня місто Одесу. З повисше наведеної телеграми виходило би, що українські війска були відтак приневолені опустити Одесу, яка опинила ся в руках армії добровольців, зложеної правдоподібно з Москалів і давних прихильників Скоропадського. Українські війска позістали під Одесою, ожидаючи на поміч з Києва. Треба сподівати ся, що небавом прийде до нової битви між Українцями а армією московських добровольців. З телеграми показує ся також, що французькі війска, які зразу заховували ся безсторонно, тепер злучили ся з армією московських добровольців).

ГЕНЕРАЛ СКОРОПАДСЬКИЙ І ФРАНЦУСЬКІ ВІЙСКА НА ПОМІЧ РОСІЇ.

Петлюра з армією селян машируе на Київ.

ВАРШАВА, 23. грудня. — **Поміч для Великоросії прийде, як здаєть ся, від полудня. Генерал Скоропадський, бувший гетьман України, і французькі війска наступають від сторони Одеси. Надіють ся, що Україна опинить ся небавом під їх контролею.**

Петлюра зі своєю армією селян, а також війска французькі машируют на Київ, де можна надіяти ся в короткім часі заведеня ладу.

(Повисше наведена телеграма є неясна і собі противорічить. В ній говорить ся в однім місци, що французькі війска наступають разом з ген. Скоропадським, в другім знова, що з Петлюрою. Також неясне є, длячого би Петлюра мав машируватн на Київ, коли се місто від 14. грудня находить ся в руках війск Українського Народного Союза. В останних днях не було ніяких вістий з України, які би вказували, що Українці втратили Київ).

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВІЙСКА В БЕРЛІНІ ПЕРЕХОДЯТЬ НА СТОРОНУ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ.

Жовніри домагають ся, щоби др. Лібкнехт обіймив провід правительства.

ЛОНДОН, 26. грудня. — **Полки „Александер" і „Францер" перейшли зовсім отверто на сторону збунтованих моряків в Берліні. Пануе загальне переконане, що цілий берлінський гарнізон злучить ся з революціонерами та що правительство Еберта опинить ся без війска.**

Такі вісти одержало з Копенгаґен пресове бюро „Ексчендж Телеграф". Телеграми доносять дальше, що велике число моряків прибуває що дня до Берліна з пристани Кіль.

В боротьбі, яка розпочала ся в Берліні у вівторок рано, згинуло около 100 осіб. Републиканська сторожа робила кілька разів зусиля, щоби здобути головну кватиру моряків, але всі напади були безуспішні.

Ворохобників підпирає група „Спартак". Революціонери домагають ся рішучо уступленя правительства Еберта-Гаазе і відданя власти в руки д-ра Лібкнехта і Георга Ледебура.

Доносять, що др. Лібкнехт удав ся до палати канцлера, де відбув з членами кабінету довгу конференцію, але вислід є досн незвісний.

Революціонери захопили будинок міністерства війни.

БЕРЛІН, 25. грудня. — О годині 11-тій в ночи правительство вислало до війск в Берліні приказ, щоби були в поготівлю.

Війска групи „Спартак" заняли будинок міністерства війни і редакції „Форвертса", органу теперішного правительства.

Ходить чутка, що радикали готовлять ся в четвер повалити правительство Еберта.

Бюро редакції „Форвертса" заняли жовніри „Спартака" о год. 10-тій в ночи. До будинку війшов відділ жовнірів з 18 машиновими крісами. По занятю друкарні появили ся розкидки під заголовком „Червоний Форвертс".

Кружить поголоска, що др. Лібкнехт проголосив повалене правительства Еберта. Вже від кількох днів радикальні елементи грозили закритем „Форвертса" за його напади на революціонерів.

Радек в Берліні.

КОПЕНГАҐЕН, 23. грудня. — Берлінський кореспондент часописи „Соціяль Демократен" доносить, що до Берліна прибула делеґація від савєтського правительства з Москви під проводом большевицького лідера, Радека.

Здогадують ся, що Радек прийшов на місце большевицького посла, Адольфа Йоффе, який свого часу на жадане німецького правительства був приневолений опустити Берлін. Після революції в Німеччині большевицький штаб посольський повернув до Берліна, але без Адольфа Йоффе.

Німці звертають гроші, забрані у Франції.

ПАРИЖ, 25. грудня. — Німці звернули засоби грошеві, забрані в банках по містах північної Франції, в сумі около 6 міліярдів франків (1.200,000.000 долярів).

Богато кас, а кожда з них ваги від 5 до 7 тон, находить ся нині вже в Брукселі, відки будуть вислані небавом до міста Валенсіен, в північній Франції. Сих кас Німці доси зовсім не отвирали.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

АЛІЯНТИ ЗАЯВИЛИ СЯ ПРОТИ ДАЛЬШОЇ ОРУЖНОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ В РОСІЇ.

Постановили перевести організацію при нових державах, як України, Фінляндії і Литви.

ПАРИЖ, 25. грудня. — **Правительства аліянтів заявили ся проти дальшої оружної інтервенції в Росії що найменьше під теперішну пору,** як се доносять вісти з урядових кругів.

Французький міністер загр. справ, Стефан Пішон, дав обширне вияснене щодо положеня в Росії вчера на засіданю комісії для заграничних справ. Він заявив, що найвідповіднійше розвязане сього питаня під теперішну пору є моральна поміч для правительств, які повстали на російській і сибірській території.

Аліянти, підпираючи умірковані елементи в Росії, надіють ся постепенно окружити большевиків.

Аліянти мають в пляні підпирати ріжні обласні правительства, утворені проти большевиків, як приміром правительства в Архангельску, Омску і инших околицях. **Дальше мають аліянти в пляні зорганізувати держави, які безпосередно припирають до Росії, а які противлять ся большевизмови, як Фінляндія, Україна, і може Литва.**

Замісць атакувати большевиків впрост, аліянти мають намір розпочати повільну, але неподатливу облогу, співділаючи з російськими середними клясами.

Ціла преса робить з нагоди сього рішеня ріжні заключеня. В заголовку часописи „Ль'Інформасіон" було сказане:

„Аліянти мають намір понехати військову виправу проти большевиків".

Москалі невдоволені зі заяви француського міністра Пішона.

ПАРИЖ, 26. грудня — Заява французького міністра загр. справ Пішона, що аліянти рішили не переводити оружної інтервенції в Росії під теперішну пору, викликала велике пригноблене серед групи Москалів, які перебувають в Парижи, а на чолі котрих стоять кн. Львов і Коковцов.

Російські лідери відбувають дальше конференції в російськім посольстві в надії, що їх просьба буде вислухана, коли мирова конференція буде отворена. Кн. Львов, головний речник групи Москалів, перебуваючих тепер в Парижи, стараєть ся переконати аліянтів, що зволікане з висланем оружної помочи до Росії причинить ся до скріпленя впливів большевицького правительства, яке зискує щораз більше території.

Французька преса висказує гадку, що Франція не є всилі на більшу скалю розпочати военні операції в Росії, навіть коли би такі показали ся конечними.

Проф. Бахметев, російський посол з Вашінґтону, був одиноким з Москалів, який у Парижи був на авдієнції у секретаря Ленсінґа. З кн. Львовом бачили ся президент Вілсон і секретар Ленсінґ ще у Вашінґтоні.

Кн. Львов жадає висланя проти большевиків 200.000 війска.

ПАРИЖ, 25. грудня. — Князь Львов, дискутуючи над справами Росії, заявив:

„Щоби привернути лад і здержати анархію, є конечним, щоби аліянти вислали додаткові нові війска до Росії. Для здезорганізованої держави є неможливим инакше рядити ся.

„Я не є військовим знавцем і тому моя гадка в тій справі має мале значіне, але після мого переконаня вислане 200.000 армії було би вистарчаюче. Опозиція є слаба. Петроград перестав вже в дійсности істнувати і його можна би заняти майже без опору.

Ген. Денікін признає зверхність адм. Колчака.

ВАШІНҐТОН, 26. грудня. — Російське посольство одержало нині вісти, які вказують, що ген. Денікін зробив важний крок в ціли зєдиненя Росії. Бувший російський міністер загр. справ, Сазонов, який займає тепер становище міністра загр. справ в правительстві, утвореним в Катеринодарі, якого підпорою є армія добровольців під командою ген. Денікіна, вислав до адмірала Колчака, диктатора омського правительства, телеґраму, признаючи його зверхність.

Телеґрама від Сазонова до адмірала Колчака звучить:

„Ми признаємо найвисшу власть, яку ви виконуете, маючи до вас довіре, що ви годите ся з основними принципами політичної і військової програми армії добровольців. (Ся армія, яка була зорганізована померშим ген. Алєксієвом, находить ся тепер під командою ген. Денікіна). Сі принципи є слідуючі:

„1. Відбудоване одної і неділимої Росії, признаючи широку автономію тим околицям Росії, які до сього є управнені з етноґрафічних і історичних причин.

„2. Продовжене боротьби проти большевицьких органiзацій, аж доки вони не будуть зовсім знищені.

„3. Военні операції сибірських армій мають відбувати ся після спільного пляну армії добровольців і аліянтів, з якими ми є в безпосередних зносинах і які дали нам велику поміч".

Се означає, що всі небольшевицькі орґанізації в Росії, з виїмком адміністрації України, яка по останній революції і поваленю власти про-німецького гетьмана, ґен. Скоропадського, не утворила ще тривкого правительства, признали омське правительство за свою найвисшу власть. Отсе перший раз проти режіму Лєніна-Троцького виступили зєдинені небольшевицькі орґанізації.

Французька місія на Кавказі.

ПАРИЖ, 25. грудня. — Французька місія прибула на Кавказ і була сердечно витана в Катеринодарі і Новоросійску, як се доносять вісти, одержані з Кавказу.

В Новоросійску над Чорним морем в честь офіцирів кораблів аліянтів уладжено бенкет. На бенкеті в Катеринодарі вношено тоасти в честь армій аліянтів і „великої відродженої Росії".

Ген. Семенов хоче погодити ся з адм. Колчаком.

ВЛАДИВОСТОК, 21. грудня. — Ґен. Семенов, який не хотів признати адмірала Колчака диктатором омського правительства, заявив, що признасть адмірала Колчака під услівєм, що сей уступить в користь ґен. Денікіна, гетьмана донських козаків, скоро лише буде привернене получене між східними і західними військами. Ґен Семенов зажадав також відкликаня приказу, виданого адміралом Колчаком, в якім він був напятнований зрадником держави. Ґен. Семенов застеріг собі, що позістане надальше командантом своєї армії.

Економічне положене в місті Читі, осідку головної кватири ґен. Семенова, є некорисне. Між Манджурією і Іркутском курсує лише один поїзд денно. Задля браку машин в протягу останних десятьох днів лише два товарові поїзди прибули туди з Манджурії. З 58 льокомотив лише 12 находить ся в такім стані, що можуть бути ужиті, але й вони стоять безужиточно задля браку гроший, щоби оплатити обслугу.

Ґен. Семенов заперечив, неначе би він здержав поїзди. Він сказав, що клопіт полягає в лихій адміністрації зелізниць і в недостачі фондів.

Приватне данесене зі Семіпалятинска каже, що там ціле населене вимирає з голоду. Трупи лежать по улицях, бо нема кому їх похоронити. Місто вже від місяців позбавлене зовсім сьвіта задля браку лямп і сьвічок.

Замах на житє ґен. Семенова.

ХАРБІН, 23. грудня. — Якийсь чоловік в жовнірськім мундурі кинув недавно в театрі в Читі бомбу, якою зранив ґен. Семенова в ноги і покалічив десять инших осіб, як се доносять вісти з міста Чити.

Большевицькі війска під Ревалем.

ВАШІНҐТОН, 26. грудня. — Большевицькі війска в Естонії посувають ся денно пересічно шість миль наперед і кождої хвилі можна надіяти ся упадку пристани Реваль, як се доносять телеграми зі Швеції до департаменту загр. справ.

Війска естонської ради не є всилі змірити ся зі своїм противником і уступають назад. Положене є дуже критичне, додає телеграма.

Проф. Мілюков в Лондоні.

ПАРИЖ, 25. грудня. — Проф. Павло Мілюков, який прибув тут з України разом з иншими політичними провідниками, відїхав до Лондону.

Французьке правительство приказало йому опустити Францію, вважаючи його присутність непожаданою.

У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Становище Клемансо захитане.

ПАРИЖ, 26. грудня. — З кождим днем є більший сумнів, чи те французьке правительство, котре перевело успішно війну, заключить також і мир. Опозиція проти премієра Клемансо з кождим днем зростає. Соціялісти стояли все проти нього в опозиції, а тепер також провідники умiркованих, а навіть консерватних партій, остро атакують його в палаті послів.

Є признаки недалекої бурі. Без сумніву Клемансо буде робив зусиля, щоби її запобігти, бити зусиля, щоби її запобігти, реорганізуючи кабінет. Коли би цілий кабінет мусів уступити, то думають, що наслідником Клемансо був би Бріян.

В РУМУНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Бесарабія і Буковина заявили ся за злукою з Румунією.

ВАШІНҐТОН, 26. грудня. — Вісти, які одержано в департаменті загр. справ, доносять, що бесарабські збори, які в марті ухвалили злучити ся з Румунією під услівєм задержаня ліберальної автономії, тепер ухвалили злуку без ніяких застережень.

Телеграми доносять також, що на конгресі народностий в Чернівцях, який тепер відбув ся, принято одноголосно резолюцію в справі прилученя Буковини до Румунії. Телеграма доносить, що Українці не брали участи в тім конгресі.

Сербські і румунські війска в Банаті не зійдуть ся разом, бо простір, на десять кільометрів широкий, на схід від Темешвару, обсадять війска французькі. Ся околиця має мішане населене і обі сторони ставлять свої жаданя до сеї території.

Телеграма з Ясів доносить, що на чолі мирової делеґації стане премієр Братіяно.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ґр. Каролі обжаловує аліянтів.

БУДАПЕШТ, 24. грудня.—Ґр. Каролі, премієр угорського кабінету, промовляючи на народних зборах, обжаловував аліянтів, що вони не додержали зі своєї сторони услівий розему. Він заявив, що неможливим є удержати лад, коли в краю є брак поживи, а якому аліянти приобіцяли запобігти.

Ґр. Каролі повідомив збори, що вислав до президента Вілсона телеграму, в якій заявив, що угорське правительство признає його принципи, і протестує проти нарушеня услівий перемиря. Він додав дальше, що з довірєм ожидає відповіди від президента Вілсона.

Мадяри готовлять ся до війни з Чехо-Словаками і Поляками.

ВАШІНҐТОН, 26. грудня. — В Будапешті сильні партії взивають угорське правительство до війни проти Поляків і Чехо-Словаків, як се доносять вісти, одержані з дипльоматичних кругів.

Телеграма доносить, що утворено нове угорське правительство, яке поставило собі за задачу охорону давнійших границь на сході і півночи.

В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Німці хочуть перешкодити польським виборам.

ВАШІНҐТОН, 26. грудня. — Німецька пресова [illegible] для

(Продовжене на стороні 7-мій).

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS
MEMBERSHIP LABEL

ПЕРЕД НАРОДНИМ ЗЇЗДОМ.

ДО УКРАЇНЦІВ У ВСЇХ МІСЦЕВОСТЯХ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

I.

Всї місцеві українські орґанізації, а зокрема українські парохіяльні громади, українські товариства, братства, сестрицтва, Січи, клюби і т. д., повинні в найблизших днях вибрати НАЙМЕНЬШЕ ПО ОДНОМУ ДЕЛЕҐАТОВИ НА НАРОДНИЙ ЗЇЗД, коли мають до 50 членів. Як мають понад 50 членів, можуть вибрати двох делеґатів, а як мають понад 100 членів, можуть вибрати трох делеґатів.

Про вибір делеґатів треба сейчас повідомити головний офіс У. Н. Комітету.

II.

Всї місцеві українські орґанізації, а зокрема українські парохіяльні громади, українські товариства, братства, сестрицтва, Січи, клюби і т. д., повинні також в найблизших днях відбути спільний мітинґ і ВИБРАТИ МІСЦЕВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ, який одержить повносласти на Народний Зїзд в Ню Йорку для всїх вибраних делеґатів з усїх орґанізацій у своїй місцевости.

З вибором делеґатів по всїх поодиноких орґанізаціях і з вибором спільного місцевого У. Н. Комітету треба поспішитись, бо від Народного Зїзду ділить нас тільки короткий час.

III.

Всї українські місцеві орґанізації на зборах для вибору делеґатів на Народний Зїзд в Ню Йорку, який буде 16. і 17. січня 1919, і на спільних зборах для вибору місцевого У. Н. Комітету повинні ЗІБРАТИ ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Український Народний Комітет.

З У. Н. КОМІТЕТУ.

Урядове признане У. Н. Комітету у Вашінґтоні.

Дня 18. падолиста с. р., як звісно, були делеґати У. Н. Комітету, о. Петро Понятишин і др. Кирило Д. Білик, в міністерстві заграничних справ (State Department) у Вашінґтоні, де предложили письмо від У. Н. Комітету з просьбою, щоби американське міністерство заграничних справ увійшло в безпосередні зносини з У. Н. Комітетом у справах українських в Европі, та щоби вважало У. Н. Комітет за представника справ українського народу перед американським правительством.

На сю просьбу американське міністерство заграничних справ відповіло письмом з дати дня 16. с. м., в якім між иншим сказано:

Міністерство заграничних справ (State Department) Злучених Держав буде вносити ся безпосередно з У. Н. Комітетом З. Д. щодо політики американського правительства у справах українських і російських.

Се подаємо до відома нашому загалови і повідомляємо, що представництво У. Н. Комітету у Вашінґтоні є тепер сим посередником між У. Н. Комітетом і американським міністерством заграничних справ.

Справа делеґації до Парижа.

Українці з Парижа вже кілька разів відносились до нас, щоби відси приїхала там українська делеґація для помочи їм і делеґатам галицьким, а також і на те, аби вони там заявили загальну волю американських Українців.

З уваги на те У. Н. Комітет сею справою пильно займає ся і готов вислати делеґатів як найскорше, але хотів би пождати на Народний Зїзд, щоби делеґація в Парижи могла висловити волю загалу українського народу в Злучених Державах.

Тимчасом У. Н. Комітет сю справу приготовляє і вже **звернув ся до конґресмена Джеймса А. Геміла** з просьбою, щоби поїхав разом з українськими делеґатами на мирову конференцію, а також до Галичини і на Україну, аби пізнав тамошні відносини і представив їх безсторонно американським урядовим кругам.

В Ню Йорку, дня 26. грудня 1918.

Український Народний Комітет.

СУМНЕ АЛЕ ПРАВДИВЕ.

Найприкрійшою подією в українській політиці в Злучених Державах в останнім часї була пропозиція пана Січинського вшехполякови Падеревскому, аби оба спільно, на спільній нараді, ухвалили, що галицька Україна — се польсько-українська спірна територія, та щоби оба спільно поручили населеню того краю голосувати над тим, до кого та земля має належати.

Як звісно, галицькі Українці, тримаючись засади президента Вілсона про **самоозначене народів,** зробили таксамо, як зробили другі народи — скликали **народні установчі збори,** на яких проголосили галицьку Україну незавасимою українською державою і зачали орґанізувати її, разом з українською Буковиною та в порозуміню з угорською Русию. Значить — **українська галицька держава вже істнує.**

Але ляцький опришок, тойсамий, котрого предки розбоєм поневолили були галицьку Україну, напав також розбоєм на нову українську державу, бо його бутна душа не могла погодитись з тим, аби той нарід, що 577 літ був в неволї, нараз став вільним господарем своєї землї.

Той ляцький опришок хотів і хоче назад вернути наш старий край у свою прокляту неволю, але що не міг того осягнути добрим способом, то пробував зробити се розбоєм.

Добрим способом не міг того зробити, бо навіть Барвінський, що створив був ляхоманську хрунївську партію, тепер покинув Ляхів і прийшов на установчі збори заявити, що в Галичині є тепер тільки одна думка: **всї Українці як один, без жадної ріжниці, зединились для сеї цїли, аби Галичина була українською державою і не мала з Польщею нїчого спільного.**

І нїхто в старім краю не найшов ся серед Українців, хто би станув проти волї українських установчих зборів у Львові і проти волї цїлого українського народу.

За українськими установчими зборами станули всї, бо всї розуміли, що український нарід не є гірший від других, і як другі мають право на самоозначене, то таксамо має і нарід український.

Всї станули разом. Соціяліст посол Семен Вітик станув разом з Барвінським, бо розумів, що хвиля сього вимагала. **І той соціяліст посол Вітик не тільки словом, але ділом боронив сьвятого права українського народу в Галичині до свого краю. Він в обороні постанови українських установчих зборів віддав своє жите. Він поляг від кулї ляцьких наїзників на українську землю, бо він казав, що тільки український нарід має до галицької України право, і сього права боронив своїми грудьми.**

І тому кождий Українець, навіть найзавзятійший противник, поклонить ся памяти Семена Вітика яко борця за волю рідної землї.

* * *

А що-ж в тім часї, як ворог хоче рабунком посягти на право українського народу до галицької України, — діє ть ся на американській Україні?

Чи і тут цїла українська іміґрація станула як один, як брат з братом, з нашим старим краєм?

Чи простягнула свою братерську руку до тої раненої української руки, що боронить рідну землю перед ляцькими опришками?

Чи цїла українська іміґрація в Злучених Державах сказала, що галицька Україна належить до українського народу і тільки він сам має право нею господарити, та що постанова його установчих зборів є сьвята і незмінима, та що ляцькі наїзники не мають жадного права до нашої землї?

Ні, не вся українська іміґрація в Злучених Державах подала руку своїм братам в галицькій Україні!

Найшли ся, на жаль, такі, що відмовили їм господарити своїм краєм!

Відмовили своїм братям галицьким Українцям права до самовизначеня!

Не хто инший, а таки Українці відмовили своїм братям в Галичині того права, якого не відмовляють анї Чехам, анї Полякам, анї Румунам, анї Мадярам!

Тільки своїм братям відмовили права на самовизначене.

Спершу виглядало, що се тільки дитинячий промах пана Січинського, котрому таке вирвалось, коли хотів забавитись в „політику" з паном Падеревским.

Здавало ся, що як пан Січинський довідаєть ся, що галицькі Українці без нього і без Падеревского пійшли за голосом президента Вілсона і на підставі свого права до самовизначеня скликали народні установчі збори, які проголосили галицьку українську державу, то він не пійде проти волї народу в старім краю і направить свій великий промах.

Але показалось, що завзяте пана Січинського, аби за всяку цїну поставити на своїм, взяло верх.

Пан Січинський не відкликав своїх плянів, які ладив проти галицької України з вшехполяками.

Та не тільки, що не відкликав, але ще на своїм „соймі", який скликав був до Вашінґтону, написав і перепер дурну резолюцію, в якій є сказано, що над всїми домаганями Ляхів до українських земель український нарід має голосувати плебісцитом.

Се значить, що як польський опришок на підставі польської неволї на Україні підносить своє право до українських земель, то се право таксамо важне як право українського народу. Се дальше значить, що український нарід не може легковажити собі „права" польського опришка до українських земель і не може ними господарити проти волї опришка, але мусить наперед упевнитись через плебісцит, чи то дійсно український нарід має право до своєї землї, чи польський опришок, наїзник.

Ще на сьвітї не було такого народу, аби сам собі відмовляв права до своєї землї, а дїлив ся тим правом добровільно з рабівником, наїзником і гнобителем.

Аж найшли ся такі Українці, за морем, у свобіднім краю, в демократичній републиці, що такий скандал накликають на своє імя.

Дійсно сором великий, що найшла ся ґрупка бездумних і неосудимих людий, котрі аж їхали до Вашінґтону, щоби потвердити і підписати той скандальний промах проти галицької України зі сторони пана Січинського.

Сього скандалу нїщо вже не змиє анї з пана Січинського, анї з тої групки загорільців, що його тримають ся безкритично і приймають усї його промахи за наймудрійші річи.

Однак український загал в Злучених Державах мусить показати перед сьвітом, а особливо перед галицькою Україною, що він нїчого не має спільного з тим скандалом неодвічальних людий.

Український загал в Злучених Державах мусить голосно заявити, що він тримає з українським народом з Галичини і з його волею; що він цїлою душею підпирає українські установчі збори у Львові і що їх постанову про утворене галицької української держави вважає законом, а польським наїзникам не признає жадних прав до своєї землї і домагаєть ся, аби вони забрали ся з українських земель.

Наш старий край заслугує бодай на стільки у нас, аби ми його підперли в теперішну його тяжку годину, а не помагали ворогови в його злодійських і розбишацьких плянах.

Найпершим обовязком се зробити буде — на всеукраїнськім Народнім Зїзді.

Всеукраїнський Народний Зїзд, який буде дійсним висловом цїлого українського народу в Злучених Державах, мусить заявити, що право до східної Галичини признає тільки українському народови, та що признає постанови українських установчих зборів у Львові, а протестує проти ляцького розбишацького наїзду на наш край.

Се мусять американські Українці зробити для оборони прав народу галицької України.

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО В АНҐЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Український Народний Комітет в сих днях зачне видавництво в анґлійській мові, якого першою цїлию буде оборона Галичини, Холмщини і Полїся перед польськими замахами, української (північно-західної) Буковини перед румунськими замахами і угорської Руси перед чеськими замахами.

У. Н. Комітет звертаєть ся в сїй справі за помочию до нашого загалу, не лише у збираню фондів, але також за помочию в достарченю матеріялів до видавництва.

Редакція видавництва прийме статї — по анґлійськи або по українськи — на теми загально-українські; про наші західні краї, загрожені ворожими сусїдами, а спеціяльно про ріжні події з польської неволї і польських переслїдувань в Галичині; можуть писати і ті, що самі перебули такі переслїдуваня або самі їх виділи; можуть писати також у формі листів до редакції.

Зокрема редакція видавництва хоче містити **українські протести проти польського наїзду на східну Галичину і проти румунського наїзду на українську Буковину.** Длятого просить ся всї місцеві У. Н. Комітети зладити такі протести і прислати разом з підписами, яких повинно бути як найбільше. Де нема ще місцевих У. Н. Комітетів, там повинні се зробити сї товариства, які є, а коли в яких містах у Злучених Державах нема навіть жадних українських товариств, там поодинокі Українці повинні написати протест і зібрати підписи всїх тамошних Українців.

Сї протести будуть також видані окремою книжкою і будуть вислані до Парижа до рук мирових делеґатів всїх держав, що будуть брати участь в мировій конференції.

Крім того видавництво буде подавати описи українського житя в Злучених Державах; описи поодиноких українських кольоній з ілюстраціями, а також представить працю Українців для американської републики в часї війни.

Вкінци буде подавати також і переклади з української літератури.

У. Н. Комітет буде дуже вдячний усїм землякам, що дадуть свою поміч у тім дїлї.

Всякі посилки для сього анґлійського видавництва просить ся адресувати так:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE of U. S,
520 East Sixth Street, : : : New York City.

Український Народний Комітет.

ДУРНА ЗАЧІПКА.

Др. Кирило Д. Білик, управитель Інформаційного Бюра У. Н. Комітету у Вашінґтоні, розмовляв в часї славетного федераційного „сойму" з редактором тамошного дневника „Ґералд" власне про той „сойм". Др. Білик сказав, що той „сойм" не представляє загалу Українців в Злучених Державах, а тільки малу фракцію прихильників пана Січинського, а натомісць завважав, що конґрес загальний українського народу в Злучених Державах буде в Ню Йорку, дня 16. і 17. січня 1919.

Опісля згаданий редактор написав у своїй часописи, що „сойм" пана Січинського се камуфляж (обдурюване), та що він не заступає українського загалу, в якім є професіоналісти і бізнесмени, котрі не мішають ся до політичних подій в Европі.

Розуміє ть ся, що се той редактор написав зі своєї фантазії, як то звичайно буває у американських справоздавців. Вони звичайно подають репорти зафарбовані так, як на їх думку подобаєть ся їх читачам. Вони потрафлять зафарбувати розмови навіть з найвизначнійшими особами. От недавно американські кореспонденти подали були вістку, що президент Вілсон є за затопленєм німецької воєнної фльоти, а як президент Вілсон сей репорт прочитав, то сказав, що се дурна видумка, бо йому таке нїколи навіть в гадці не було. Тому три роки один американський кореспондент подав розмову з бувшим президентом хінської републики Юаншікаєм, а опісля показалось, що Юаншікай навіть з жадним кореспондентом не говорив. Се є недомагане в американській пресї, яке впрочім є також і в Европі, а яке редакції старають ся поволи направити.

З уваги на те сьмішно є винити за кождий ґазетний промах того, з ким репортер мав розмову. Лише дурний чоловік буде винити, а мудрий наперед постараєть ся провірити справу, заки зложить вину на чоловіка, що розмовляв з репортером якоїнебудь ґазети.

Однак „Народній Волї" не треба з нїчим числитись; вона винить, кого попаде і обжаловує, як се їй тільки подобаєть ся.

На підставі згаданого репорту вашінґтонської ґазети „Ґералд" вона, удаючи, що не знає д-ра Білика, котрий є головним урядником У. Р. Союза і був більше як рік головою Федерації, пише, що осьто др. Білик заявив, що Українці в Злучених Державах се бізнесмени, яких старий край не обходить.

Як би було в „Народної Волї" трошки більше розуму, а трошки меньше злоби, то вона знала би сама, що се неможливе, аби др. Білик так сказав, як ся ґазета написала, а як вже не могла сама знати, то могла спитатись, а була би довідалась, що др. Білик тогосамого дня, як ся розмова в згаданій ґазеті появилась, був в редакції тої ґазети і домагав ся спростованя. Редактор, котрий написав сей репорт, обіцяв, що помістить спростоване, однак не помістив. Чому не помістив, се звісна річ. Американські ґазети не люблять дуже простувати своїх похибок і вважають, що що одного дня написано, то на другий день вже забулось і не варта до нього вертатись і простувати.

Річ ясна, що така маленька новинка, хоч би вона і перекручена, не має значіня і не могла наробити троблїв, хиба в одній „Народній Волї", яка вже кілька статий містить на сю тему; але на її глупоту і злобу нема ліку.

Нехай же собі пише, скільки їй подобаєть ся. Одинока річ, яку вона ще спосібна зробити, се дурні зачіпки і особисті напади на кождого, хто не похваляє її дурної і злочинної „полїтики". Але прийде час, що її навчать розуму, як вона свого не має.

ЖЕРТВУЙМО!

(Допис з Дітройт, Міш.).

Українці!

Переживаємо переломовий момент в історії нашого народу.

Впали обі тюрми народів, Росія і Австрія, а хотяй земля наша покрита руїнами і могилами жертв безпримірної сьвітової траґедії, то однак наш нарід за морем визволив ся вже з пут одного ярма.

По упадку неволї російської і австрійської грозить нашому народови неволя польська. Польські розбишацькі банди під кермою Пілсудского почали похід на нашу прадідівську землю дорогої нам Галичини, Буковини і Холмщини. В своїм поході польські ґрабіжники руйнують наш рідний край, забирають цвитучі просьвітою і культурою наші міста, нищать та палять наші села.

Проти польських ґрабіжників повстав цїлий наш нарід за морем. Настав бій, бій кровавий на жите і смерть, в якім кладуть свої буйні голови найкращі сини нашого народу. До [illegible] проти польських наїзників [illegible]ли всї: молодші і старші наші братя. За сьвятий ідеал — Україну спішать до боротьби і ті утомлені чотиролітною війною останки українського війска, які лишили ся ще при житю на боєвих фронтах.

До помочи в боротьбі за волю і незалежність України стануло також наше жіноцтво за морем.

Нам, Українцям в Америці, не судило ся станути побіч наших героїв і спільно з оружем в руці боронити українських земель перед польським розбишацьким наїздом. Не судило ся нам нашими власними грудьми заступати варварський похід польських ґрабіжників. Недоля загнала нас за море, відки не можемо тепер вертати, аби взяти чинну участь в боротьбі за волю України.

Коли ми не можемо з відомих причин станути в ряді тих наших борців, які власною кровю окуплюють волю України, коли ми не можемо з оружем в руці боронити наших земель перед клятим ворогом, Польщею, то однак мимо сього ми можемо дати нашим борцям-героям иншу поміч, не меньше цїнну, а се власне поміч фінансову. Не тільки, що можемо, але ми повинні і **мусимо** зложити грошеву поміч рідному краєви. І то сейчас треба складати жертви, не чекаючи на телеґрафічне домагане зі сторони української делеґації в Парижи.

Певно, що до Парижа прибули вже українські делеґати. Колиж вони вже прибули, то не є вони ніякі князї, анї ґрафи, анї дідичі, анї також богаті фабриканти. Се люди бідні, знищені чотиролїтною війною, яких вислав наш брат, нужденний селянин. І той нуждар-селянин чи робітник не дав їм великої грошевої помочи, бо сам її не мав та й доси не має і скоро не буде мати.

А чи знаєте Ви, Товаришу і Товаришко, Брате і Сестро, чому то ті українські делеґати прибули до Парижа? Прибули вони тому, аби добивати ся волї не тільки для тих, котрих лишили на Україні, але й для нас, вигнанців на чужині. Прибули вони там тому, аби домагати ся сього дорогоцїнного скарбу, про який мріяли поколїня наших предків, за що гинули наші борці-герої, а се за волю, самостійність і незавесимість України. Прибули вони тому, аби отримати від мирової конференції санкцію на незаперечене право жити в своїй власній хатї, не в чужій.

Нехай же не буде між нами нї одного Українця анї Українки, які би не зложили своєї жертви на Фонд для оборони Галичини. Кілько хто може: доляра, два, пять, десять і більше, але всї жертвуймо. Чим більше зложимо жертв, тим більше українські делеґації будуть могли зробити. Жертви для них є дуже потрібні, хоч би на проваджене інформаційного бюра в Парижи. Коли зложимо богато гроший, то наші делеґати вишлють частину жертв нашим братям на Україну, які в холоді і голоді находять ся.

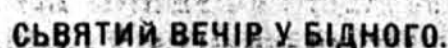
Памятаймо, що коли вітчина находить ся в щастю і цвитучім розвою, тодї лекше для кождого є найти своє щастє, але коли вона находить ся в нещастю і в станї упадку, тоді треба бути приготованим на се, що для її добра і піддвигненя з упадку треба конечно дати жертву зі свого особистого щастя.

Тепер власне Україна находить ся в нещастю і в станї упадку. Не чекаймо на жадні поклики нї відозви, а висилаймо жертви сейчас. Жертвуймо всї!

Андрій Блащук.

Наша ґазета є присьвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передівсїм. Не дбаєм о зиск, тільки о твоє добро, мученику праці! — Пренумеруйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ!

Таких бідних є ще немало всюди, навіть в найбогатших краях. Задачею демо-[кр]ації є усунути суспільну нужду, аби не було ані магнатів ані бідолахів. Тоді не буде [ж]итю людий отакої недолі як на отсім образку.

Вибирайте делєгатів на Народний Зїзд!

ДОПИСИ.

З COHOES, N. Y.

Народне віче.

Дня 15. грудня с. р. відбуло ся в нас, в Когус, величаве віче в справі насильства над нашою вітчиною. Віче отворив п. Г. Слободян, виголошуючи красноріччиво вступне слово.

Сьвітом забутий, в кайдани закутий, стогнав наш український нарід в обіймах безсердечних сусідів. Близко 300 літ стогнала Україна під братним народом московським, а звиш 500 літ під Польщею, а відтак ще й під Австрією, котра дала нам права на папери, а обовязки на плечах.

Комуж з вас невідомі ті гаразди нещасної Галилеї? Невжеж з розкоши покинули ми рідну стріху, село рідне, батька, неньку, а то й жінку і діти? Невжеж не защемить серце наше на саму згадку про ту неволю?

Тяжко, тяжко згадувати про ті кроваві вибори, де хлопа, котрий домагав ся правди, прошолювано баґнетом. Тяжко згадувати про ту страшну голодівку по тюрмах, в боротьбі за рідну мову, про ті податки і додатки, про страшну працю українських хлопів на панських ланах, а яку то працю польський пан купив нині ніж і ріже ним українського хлопа та виганяє його з його рідної хати. Ославлені „польські лицарі" мордують наших старців і діти, щоби менше нас було; а ті, що лишать ся, мають і на дальше двигати польську культуру — панщизняне ярмо.

Здавало ся, що ось-ось, по страшній більше ніж чотирорічній різні, Українці по обох боках кордону, в Києві і у Львові, на своїх установчих зборах вже раз покажуть двері всяким займам-опікунам і перед цілим сьвітом заявлять, що „в своїй хаті своя правда і сила і воля". Та сталось инакше. Як москалі так і Поляки, під демократичним проводом соціялїста Дашиньского, розганяють українські збори і кажуть, що український нарід не може сам собою управляти, що треба йому опіки такої, щоби ні коли не перестав бути рабом. Немов розбишаки напали на українську столицю Львів і вирізали 1.000 Українців і 4.000 Жидів. Отсе культура польська! Се злочин, котрий кличе до неба о пімсту.

Не меньше кроваво відбулась і диктатура Скоропадського, котрий запродав Україну Москалям і німецькими наймитами думав ратувати Українців.

Та ось сповнили ся слова нашого генія Тараса, бо „потекла сторіками кров у Чорне море". В Києві 10 тисяч Українців лягло в бою і прапор Свобідної, Вільної, Независимої України знов повіває та взиває 40-міліоновий нарід, аби постояв за свою долю і волю.

„Любіть, любіть її во время люте, за неї душу положіть!"

Київ наш і Львів наш! Український нарід труснув Кавказом, вперезав ся Бескидом і покотив гомін волї Чорним морем. Отсе посьвята соток тисяч найкрасших синів. Се жертва крови і майна!

А ми, сини і доньки славної України — де наші подвиги? Де наша праця? Де наші жертви? Ми спимо, спимо на воли! Спимо і не зважаємо, що страшний проклін над нами тяжить. Ми в соймики бавимо ся, велику купу слів маємо і більше нічого! Ми партії розводимо, замісць поставити боєвий фронт ворогови. З ворогами кумаємо ся, а між собою розводимо братовбийчу війну.

Американська Україна доборолась до самого краю! Гірше Ляха свої діти її розпинають!

Народ і історія осудять кривдників, а ми, братя і сестри, полюбім велику руїну, ратуймо рідний край! Не даймо пропасти батькам нашим, кровавици нашій! Щоби батько, вориюючи кости героїв, не кляв нас! А як спільною працею пійдемо враз, то з певностию в короткім часї повернемо на вільну Україну!

Відтак п. Слободян покликав на предсїдателя віча п. Т. Маліґлувку, а на секретарів Д. Зальопаного і А. Мазурика.

Пан Маліґлувка, подякував за вибір, попросив зібраних, аби заховували ся спокійно, і уділив голосу п. М. Величкови, відпоручникови Укр. Нар. Комітету.

Пан Величко в майже годиннім рефераті говорив про ріжні справи. Говорив про старий край, про житє американських Українців, про розбитє наших сил на ріжні ґрупи, про теперішний наїзд на наш край, про польських шовіністів і т. п. При кінци пояснив справу Укр. Нар. Комітету та закликав, аби тут в Когус завязати Місцевий Український Народний Комітет.

Другий говорив п. О. Логин. В своїй промові він сказав, в чім лежить наша біда, згадав про польські відносини в Галичині, дальше про те, яка ріжниця між вірою а народностию, а на кінци взивав до праці і до єдности.

Пан Величко забрав знова голос і говорив про Лемківщину, яку вартість вона має для України, а відтак відчитав отсї резолюції, які одноголосно принято:

РЕЗОЛЮЦІЇ, УХВАЛЕНІ НА МНОГОЛЮДНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗБОРАХ В КОГУС, НЮ ЙОРК.

Українці в Когус, Н. Й., зібрані на віче 15. грудня 1918 року, в числї понад 400, —

1. ВИТАЮТЬ нове українське правительство в Києві, під проводом Володимира Винниченка, першого премієра відродженої української републики; притім рівночасно осуджують діяльність чорних сил, які звязали ся були з ґенералом Скоропадським, самозванчим гетьманом України, і з німецькими мілітаристами та робили проти волї і на шкоду українського народу.

2. ВИТАЮТЬ Українську Народну Раду у Львові, речницю наших народних інтересів в Галичині, Буковині й Угоруси. Витають її горячим ентузіязмом за океану і бажають їй сил і завзятости у нерівній боротьбі проти польських замахів на волю і свободу українського народу Галичини, Буковини й Угоруси.

3. ВИТАЮТЬ Українську Народну Раду в Парижи, яку уважають тимчасовою політичною репрезентацією заграничних інтересів українських в Европі; висказують їй повне довірє за її дотеперішну працю для добра українського народу і уважають за відповідне, а навіть за конечне, допомагати їй морально і матеріяльно.

4. ВИТАЮТЬ Всеволода Голубовича, Жуковського, Ткаченка і инших вірних синів України, яких німецьке майоріґське правительство на спілку з гетьманським правительством України запроторило до тюрми у Вільні, лише за се, що вони горячо бажали добра українському народови.

5. ВИЯВЛЯЮТЬ горячу симпатію парляментарному пословн Джеймсови А. Гамілеви, з Джерзи Сіти, Н. Дж., який щиро заінтересував ся українською справою і порушив її навіть в американськім конґресї 13. грудня 1918 р.

6. ПРОТЕСТУЮТЬ проти нахабности польських імперіялістів — в роді Дмовских, ґрафів Замойских, Собаньских і їм подібних — щодо українських земель: східної Галичини, Холмщини, Буковини й Угоруси, які вони бажають влучити до Польщі, руководячись при тім не справедливостию, але власними імперіялістичними інтересами.

7. ДОМАГАЮТЬ СЯ, щоби правительства Злучених Держав, держав аліянтів і неутральних держав, а головно їх повноправні делеґати на мирову конференцію у Версалю, заступили ся за демократичними бажанями і домаганями українського народу в Европі — стати вільним і незалежним народом на своїй власній земли, у самостійній і суверенній українській державі.

8. ДОМАГАЮТЬ СЯ, щоби справедливість примінено для всіх народів, в тім числї і для народу українського, який сотками літ був поневолений Мадярами, Поляками і Москалями.

9. ДОМАГАЮТЬ СЯ, щоби східну Галичину, Холмщину, північно-західну Буковину і часть північно-східної Угорщини, яко етноґрафічні українські території, влучити до України, щоби вони разом творили независиму українську державу.

Після того говорив п. Г. Слободян про визвольну роботу ріжних народів та про жертви, які клали ріжні народи за свою вітчину, а відтак попросив горячо, щоби присутні жертвували дещо на фонд визволеня нашої вітчини.

Чотири парі колекторів пійшли по гали і зібрали $130.50. Предсїдатель подякував всім жертводавцям за їх лепту, котрою причинились до виборення волї незалежній Україні.

При кінци виступив хор тов-а „Бандурист" і відспівав американський гимн.

Віче закінчено відспіванем українського гимну „Ще не вмерла Україна".

Д. Зальопаний, секр. віча.

В тиждень по сім вічу, дня 22. грудня, відбули ся збори відпоручників українських товариств в Когус, а на тих зборах вибрано Місцевий Український Народний Комітет, до котрого увійшли: Теодор Маліґлувка, предс.; Іван Барна, заст. предс.; Гавр. Слободян, секр.; Н. Закалюжний, заст. секр.; Андрій Мазурик, кас.; М. Лабзда, заст. кас.; В. Качунь, Гр. Недільський, В. Станько, А. Ковтко, П. Роницький, Ю. Гончарик, І. Лучковець і Гриць Базар, колектори; К. Сенчук, С. Фіялка, А. Афінович, М. Петрик, Е. Михайляк, Мих. Преґон, І. Содомора, Стефан Палка і Петро Дзямба, виділові.

На сих зборах ухвалено також отсю резолюцію:

Українці в Когус, Н. Й., витають Український Народний Комітет в Америці, який уважають тимчасовою політичною репрезентацією заграничних інтересів українських у Злучених Державах; висказують йому повне признанє за його дотеперішну корисну діяльність в українських справах і уважають за відповідне заявити, що у всіх народних справах будуть підлягати його волї і розказам. Бажанєм Українців в Когус є, щоби Український Народний Комітет вислав одного або двох делеґатів до Парижа, які зносили би ся там з мировими делеґатами і інформували нас про хід українських справ на мировій конференції.

—o—

З OLEAN, N. Y.

Каригідна байдужність.

Є богато таких людий, що марно стратили свій час тут в Америці. От у нашій місцевости один чоловік, Павло Марцінковський, з села Конюшки, Галичина, помер дня 4. падолиста б. р. В старім краю є жінка і четверо дітий, а дотого довгу пару соток, а тут він не лишив жадного капіталу, бо це місто мусіло поховати його так, як якого поганина, бо не мав тільки 15 центів і те, що на нім. А людий з його села тут нема, то другі питали ся, де його літа були і що він тут робив, що не має гроший. А чому? Бо любив лише мати приятелів в сальоні, а до ніякої орґанізації не належав, хоч тут є відділ (363) У. Н. Союза і товариства польські і словацькі.

Коли я небіщикови радив, аби записав ся до якого товариства, то він менї сказав: „Я маю спулок в своїй кишени! Я вмію сам собі порадити!" І от впала на него лиха година тай вйо до шпиталю; а як помер, то поховали як жида.

Неодин є такий, що називає себе Українцем тоді, як напеть ся — в сальоні коло бари, але в дійсности то він — як говорить польська пословиця — „молить ся під фіґурою, а має чорта за шкурою".

От такі то люди трафляють ся між нами. Коли здоров і працює, то нібито не має гроший на вступлене до якого запомогового товариства. Се велика ганьба для таких Українців, аби їх ще по смерти люди судили. Але нема що судити, бо він там сам є суджений і видить, що зле зробив, та — як то кажуть — по смерти каяня нема!

Неодин тепер собі подумає, чому він не вступив до У. Н. Союза тоді, як та недуга так поширила ся. І богато тепер вже хотять вступити, але їм встидно, аби люди не сьміяли ся, бо скажуть: „Боїть ся, аби не вмер, тай хоче вступити до Союза". Але котрий є щирий Українець, то той не чекав аж до сего часу, але як тільки приїхав до Америки, зараз вступив до У. Н. Союза і платить свою належитість. Такий чоловік може називати ся Українцем, а той, котрий не належить до ніякого українського товариства, котрий підпирає лише сальони і пул-руми, той не має права нарікати на Поляків, як вони кажуть: „То не ест Украінец! Он так як бидло виґльонда! То не ест чловек, кеди он так мувї на своє товаржиство!" А чому? Бо той, що не є в жаднім товаристві, то найбільше кричить. Зате кождий Поляк належить до якогось свого товариства. А кілько тут є наших, котрі думають тільки про те, аби щось випити і в пуля заграти. У тім він бачить ціле своє щастє.

Ой, Українці, схаменіть ся і відречіть ся раз від того проклятого алькоголю, бо кілько то є таких випадків, а все через той алькоголь. Неодин схоче вернути ся до старого краю, а нема за що, бо тут усьо прогуляв. Вертати ся до краю — треба гроший. Треба памятати і за своїх рідних в старім краю, котрі ще лишили ся, як не померли з голоду.

П. Кос.

—o—

З SCRANTON, PA.

Стратив гроші і відібрав собі житє.

У нас зайшла сумна подія, а іменно: Василь Шеремета, котрий походив зі збаражського повіту, через цілий час свого побуту в Америці гарував, як той чорний віл, під землею, складав, щадив, що міг, з тим наміром, що зараз по укінченю війни поїде до краю побачити свою родину, не з голими руками, але з гарним дарунком, то є долярами. Небіщик знав, як шпарувати, та, на жаль, не знав, де гроші переховати. Він зробив так, як і богато наших людий робить. Замісць тримати гроші в банку, де ще і процент платять, він $2.000 носив коло себе, а навіть дехто говорить, що десь-там в майнах переховував, бо бояв ся, щоби в банку не пропали.

Хтось добре слїдив за тим його дорібком (може навіть якийсь його приятель), підглянув, де небіщик тримав гроші і забрав їх. Певна річ, що й добре сховав в котрімсь з безпечних банків, а бідачиско Шеремета нічого нікому не казав. Думав майже два тижнї над своєю недолею, ба навіть уже і до роботи не ходив; казав: не варто жити на сьвіті.

Минувшого тижня, в середу, коли другі „бордінґери" пійшли до роботи, він зістав ся дома і з розпуки повісив ся. Таки на постели привязав краватку до ліжка, прикляк і так закінчив своє горе. Газдиня найшла його неживого. Ще добре, що хоть якимсь чудом мав в банку чотириста долярів, а то краяни не мали би були за що його поховати.

Гей, люди! Чи будете ви мати коли розум? Кілько то вже було таких випадків, кілько то вже було нещастя межи людьми! Дарма осторога по часописях, дарма наука сьвящеників по церквах, де люди мають свої ощадности складати; бо легкодушний чоловік все таки своє робить.

Чи думаєте, шановні читачі, що покійний Шеремета лиш один такий легкодух був? Ні! А ось наведу вам другий примір, що стало ся в Скрентон, Па.

Недавно, тому з пару тижнів, коли шаліла тая страшна пошесть, котру називають „еспанька інфлюенца", а котра забрала много жертв, був тут один чоловік, котрий називав ся Сидорко Левицький. Він походив з старосамбірського повіту. Справді був то дуже чесний чоловік, належав до перших парохіян; не пив, не курив. Всі знали, що Сидорко має гроші, ба навіть декотрі знають, що він вимінював папери на золото. Чекав, як незнати чого, тої хвилї, щоб міг виїхати до краю, до своєї жінки і діточок, а о тім навіть не подумав, що зубата стоїть з косою над його головою.

Прийшов час і він несподівано умер; тай і все золото його з ним умерло... І коли би небіщик не стояв був в двох українських орґанізаціях, не булоб за що його поховати.

То лише тут показали ся два випадки, а кілько то було їх по цілім краю, то хиба один Господь знає.

Тих пару стрічок я написав не на те, аби посуджувати небіщиків, але на те, аби була пересторога для других легкодушних людий, до котрих кличу з глибини серця: Коли дехто має які гроші закопані в майнах, пивницях, або над „домпами" (бо деякі навіть признавались менї самі, коли я ще жив у Клївленді, що їх банки в дуже безпечних місцях, то є закопані і привалені камінями коло Ракефелерових копалень нафти), вибирайте свої гроші відтам сейчас і кладіть їх там, де вкладають усї цивілізовані народи, то є до почтових щадниць або до тих банків, котрі стоять під контролею Злучених Держав, а будьте певні, що ваші гроші там не пропадуть, бо хоть би ви самі гроший не вибрали, то вразі вашої смерти з певностию ваші жінки, діти, а хотьби і найдальша родина, їх дістануть.

Сподіваю ся, що тих два випадки, котрі у нас стали ся, будуть для деяких людий школою і що на американській Україні щось подібне не повторить ся. Того я всїм від серця бажаю.

Михайло Бабій.

Чи Ви вже маєте календар У. Н. Союза на 1919 рік? Як не маєте, то купіть зараз, бо наклад дуже швидко вичерпаєть ся. Зашліть лише на адресу „Свободи" 55 центів, а дістанете сей прекрасний календар відворотною почтою.

ОСНОВУЙТЕ МІСЦЕВІ У. Н. КОМІТЕТИ!

WHO IS RESPONSIBLE FOR THE WAR?

TIRPITZ — HINDENBURG — BETHMANN HOLLWEG — WILLIAM HOHENZOLLERN — LUDENDORFF — CROWN PRINCE

POTSDAM RING

WITH APOLOGIES TO THOMAS NAST

ХТО ВИНЕН ЗА ВІЙНУ?

(Лїдери упавшого німецького цїсарства один на другого складають вину, тож одного виновника годі найти, але всі вони разом винні кругом).

Не забудьте, що від нині за місяць (або і скорше) вже не дістанете календаря У. Н. Союза на 1919 рік за жадні гроші, бо люди геть розкуплять. Не купите того календаря тепер, то потому будете жалувати, бо такої гарної і обемистої книжки не дістанете ніде за 55 центів. Поспішіть ся із замовленєм!

ЗБИРАЙТЕ 100.000-НИЙ РІЗДВЯНИЙ ДАР НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ!

PEOPLE'S INSTITUTE BIG FACTOR IN AIDING UKRAINE.

This Organization Has Worked Closely With Ukrainians for Years and Has Taught Those in This City to Be Leaders in Reconstruction in Their New Government.

Until this world war left Russia in a state of revolution, we as a people had never given a second thought to a part of Russia called the Ukraine. Instead, many of us, if we told the truth, had never even heard of the country. In proportion to the Russian expanse of territory, Ukrainia, which is more than 300,000 square miles, a land about as large as Germany, seems as infinitesimal as Rhode Island on the Untied States map. But even as Rhode Island has played a definite and positive part in the making of our own democracy, so Ukrainia is playing and will play a definite and positive part in the remaking of Europe and Asia.

In the history of republics, if she wins her fight for democracy as she will with the help and approval of the Allies, Ukrainia will be honorably recorded.

Ukrainia has asked us to recognize her as a republic. When the Bolsheviki usurped the Government of Russia, the Ukrainians, always independent and democratic in spirit, refused to be under the rule of the Reds. They called upon the autocratic Germans to help them fight the Reds, because it was the only help available. The Huns, believing that in so doing they could procure large amounts of grain and save a starving Germany, helped in an overbearing, oppressive way.

Syndicates Are Active.

Syndicates are being formed to carry on peace time activities, and the American Red Cross is sending special help to this country. The Ukrainians have established a Ukrainian National Committee of the United States, with headquarters in Washington. The duties of this committee are to stimulate commercial connections with the Ukraine, to get the Ukraine established securely as a republic.

All over the United States the Ukrainians are busy establishing commercial intercourse between us and the mother country. Through every available agency they have undertaken to Americanize the million Ukrainians born in our country.

One of the most interesting and active Ukrainian organizations in the United States is the Ukrainian Settlement of New York City at No. 217 Sixth Street, just around the corner from Cooper Union. This building was formally opened Oct. 20, 1917. The founder and first President was Father Pidhoretsky. Peter Zadoretsky, a very much alive and progressive American citizen, born in Ukrainia, now holds the office of President, and John Dobriansky, who made himself felt during the last Liberty Loan drive, is Secretary. Father Pidhoretsky, who has been in our country twenty-one years, is also an American citizen. In his services at the Ukrainian Church, which adjoins the settlement, he often admonishes his congregation thus: "If you have any complaints to make about America, go back where you came from. We don't want you here. And if you want to remain here and enjoy the freedom and the opportunities, then take out your papers and become real Americans."

There were before the war 10,000 Ukrainians in New York City. From 14th Street, east, down to the Battery they are found, a thrifty people who earn their livelihood for the most part as garment workers. Many returned to the homeland to fight, "but those who were not killed and others will return," says the priest, who has given his every moment to help his people to become the right kind of Americans. Americanization has been Father Pidhoretsky's dream and work, in so far as he had the capacity to carry it on, since he came to America a young priest. It is indeed to the credit of the United States Ukrainians that during the war there has not been one spy or traitor among them.

During the different patriotic drives the Ukrainians have worked hard and dug deeply into their pockets. At the last Liberty Loan drive young Dobriansky was in charge of the New York Ukrainian work and $65,000 cash was raised. Over $1,000,000 in bonds was taken from the Ukrainians in two States alone—New York and Pennsylvania.

Flags of every country have come to have a new meaning to us since the war. The Ukrainian flag, which was adopted in the ninth century, might be mistaken for a Suffrage flag were the wording on it not in a script that is strongly suggestive of Greek. I remarked on the Suffrage colors and Father Pidhoretsky smiled and answered: "Yes, the same as Suffrage colors, exactly. I am gald. I believe in suffrage."

A Progressive Settlement.

The Ukrainian Settlement is quite as progressive as the very progressive men in charge can make it, inspired by Father Pidhoretsky's presence and suggestions and help. There is but one handicap—money is needed and intalligent American teachers. "We need American push," the father said several times during the hours I visited the Ukrainians with him. "Money and American push. Yes, that is it."

The building is cleanliness, itself. "It is very hard to teach so many to keep everything clean," said the Father. Nothing from the top of that four-story brick building to the basement of it was objectionable to the rules of hygiene or a sense of nicety. In each room we visited, where the men were busy at meetings, rehearsals or playing billiards, the occupants of those rooms removed their hats when they saw those of the opposite sex in their midst.

Drama societies, choral societies for adults and little children, embroidery societies, dances, billiards, bands, patriotic committees, Americanization committees, benevolent societies, clinics for infant welfare and for to-be mothers are only part of the work carried on intelligently in the settlement.

Thus far the Ukrainians have had little outside help or management, with the exception of the People's Institute. This organization has worked closely with the Ukrainians for some years. The Maternity Clinic, the Infant Welfare Clinic are results of the work of the People's Institute. Realizing the need for clinics for the prospective mothers and infants, Miss Cora McDowell of the People's Institute interested the Maternity Centre Association in the Ukrainian Settlement. The latter association established the Ukrainian Maternity Clinic. It supplies a well qualified Ukrainian doctor and nurse and one American nurse. When at the clinic the nurses visit the homes.

The Infant Welfare Clinic was established by the People's Institute with Dr. Billik, Ukrainian, now active at Washington in the interest of his mother country, in charge of the work. The People's Institute, through Miss McDowell, gives American aid as far as possible in the many other ways needed. But more aid is needed if America is to take full advantage of the kind of citizenry the Ukrainians offer.

If there are any men and women who read this article who have the time and money to spare and are interested in trying to help this people get the full measure of what America has to offer, please get in touch with Miss McDowell, who can point the way, because she knows all the problems which are now facing the Ukrainians. If any one wants any information on the history or needs of the Ukrainians, or on the commercial possibilites, the Ukrainian Information Bureau, with Dr. C. D. Billik as director, Washington, D .C., will supply it.

(The New York World, Dec. 22, 1918)

Хто пізно приходить, сам собі шкодить. Тепер ще можете дістати красний календар У. Н. Союза на 1919 рік, але за короткий час його забранне. Зашліть сейчас 55 центів на адресу „Свободи", а відворотна почта принесе Вам до Вашого дому найлїпшого в сьвіті приятеля. Не вірите? — Пересвідчайтесь!

ВІДОЗВА
ДО УКРАЇНЦІВ В ПРОВІДЕНС, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ.

Родимці! Віковічний ворог кує нові кайдани на наш народ, на нашу скатовану Вітчину; готує нову панщину і каторгу і навіть не питаєть ся Тебе, Народе, чи Ти хочеш нової неволі, чи ні. Прийшов час, чи бути нам чи не бути. Чи стати вільними господарами чи бути наймитами в своїй рідній хаті; прийшов час і Тобі, Народе, сказати своє слово, піднести свій грімкий протест, щоб клятий ворог затремтів.

Тож кличемо до тебе, українська громадо в Провіденс, Р. Ай., і околиці: Прийдіть усі як один на **збори**, котрі відбудуть ся **в неділю, 29. грудня** о 3-тій годині пополудни, в Базар галі 155 Вілард Еве. Прийдіть усі, бо кличе до Вас Ваша Вітчина рідна—на ратунок! Прийдіть усі, щоби прокляте не впало на байдужних.

ЗА ТИЧАСОВИЙ УКР. НАР. КОМІТЕТ:
Микола Пшоновський
Іван Витязь
Петро Накопінський
Михайло Сьвідер
Микола Храпливий
Ігнатій Хомета.

Василь Український.

АНТІН ЧЕХОВ.

В російській літературі кінця XIX. століття А. Чехов займає поруч з Л. Толстоем і В. Соловйовом найпочеснійше місце. Круг читачів його був і тепер є по всій Росії дуже широкий. Слава Чехова все росте та росте. І в сій славі Чехова, в сій популярности його є щось надзвичайно оригінальне, дуже цікаве, дивне. Се не слава й популярність гіганта, художника слова, котрий зумів дати твори краси, зумів перекласти слова житя в слова пісні. Се не слава навіть письменника, котрий вніс в рідну культуру нові думки, нові мисли, нові інтелєктуальні цінности. Се слава лагідного, чутливого лікаря; слава вічливого, інтелігентного мандрівця по людських душах, слава досконалого знавця глибоких закутків людської душі.

Чехов, як справжний художник, завжди, перше чим дав художний твір, перше чим проспівав свою пісню, тихо і ніжно заглядав в звичайну людську душу, щоб спитати ся, чим живе вона, які в неї найціннійші радости, яке горе, яке найприроднійше її розуміне житя. Звичайна людська душа давала Чехову відповідь про те, як вона осьвічує сьвіт, як вона оправдує житє в його ріжноманітних проявах.

І розуміеть ся перед Чеховом, як лікарем, відкрили ся рани. Ніжно і супокійно, з обережностию хірурга, він торкаєть ся їх, і, не вразивши, закриває їх. Він чує їх біль в своїм серци, він завше находить такий же біль, біль стомленої, покаліченої людської душі, і він плаче враз з нею, плаче, ридаючи нікому невідомими, соромливими слїзми.

І той плач і ридане Чехова були відгуком всесьвітної загальної скорби; глибокою тугою за ідеалом, жалем та журбою, переляком та страхом перед иншими проявами людського житя, тими проявами житя, котрі сьвідчать про бруд та загноєне маленької, безсилої людської душі, душі сірої, безкольорової. Такі прояви Чехов називав міщанством, духовою смертию, і се останнє було найгіршою мукою його художної творчости, найтяжшими скорботами його житя.

Туга за ідеалом і страх міщанства.

Тому то в поезії Чехова нема гніву і злости, нема ярких огнів, нема моральних викриків, дужих поривів, сильних жестів. Навіть сьміх, оригінальний чехівський сьміх, не таїть за собою ані крішечки гніву та осудженя. Всюди в поезії Чехова, і в його сьміху і в його журбі, стоїть ззаду важка, і занадто важка думка про суть житя, думка про добро і зло житя. Тому то Чехов сам нагадує нам того ченця, з його оповіданя „В Сьвяту Ніч", котрий у великодну ніч з празниковою радостию в серци мірку: „Радіє і небо і земля і преісподняя... Сьвяткує вся твар. Тільки скажіть мені, пане добрий, чого се навіть і при великій радости чоловік не може забути своїх скорбот".

Виявляєть ся, що в того ченця, по імени Єроніма, вмер в саму великодну службу Божу друг, найщирійший друг, єродіякон Микола.

— „І сьвяте письмо вказує на суєту скорботи і міркованя... Но чого-ж душа скорбить... і не хоче слухати розуму? Чого гірко плакати хочеть ся?"...

І чернець Єронім розповідає, що вмре він, або хто другий, воно би може і не помітно було, але сеж упокоїв ся не хто другий, а Микола! Микола упокоїв ся, і не буде більше такої жалісної та ніжної душі, не буде того голосу солодкозвучного, гармонійного, не буде більше того дару, великого, надзвичайного дару, яким володів покійний Микола. Дар сей був — дар писати акафист. Великий, Богом даний дар писати захоплюючі душу небеснозвучні акафисти. Ніхто окрім Миколи не міг так написати, щоби „в кожньому рядочку написаного була мягкість, ласкавість та ніжність, щоб ні одного слова не було грубого, жорстокого або невідповідного"...

І чернець Єронім довго, довго з щирим захопленем розповідає про всю красу, невимовну, дивну красу Миколових акафистів, де слова Божі були пересипані „цьвітами, зорями та промінем сонця"... І в млі туману виростав образ Миколи, „свого симпатичного, поетичного чоловіка, котрий виходив по ночах перекликуватись в Єронімом, котрий пересиплював свої акафисти цьвітами, зорями та промінем сонця, котрого ніхто не розумів і котрий вічно був одиноким, вічно полохливим, блідим, з мягкими погідними та сумними рисами лиця".

І в Чехова був такий „друг Микола". Се була жива гармонійна людська душа, котра, як здавалось Чехову — вмерла і голос її, чудовий, небеснозвучний голос, „переміщаний з цьвітами, зорями та промінем сонця" замовк.

І всею своєю творчостию, всім своїм шуканем краси та істини Чехов сам себе хотів переконати, що не вмерла ся душа, не вмерла жива, гармонійна людська душа, з щирим серцем, з великою думкою, з чесними поривами, з яркими мріями. І Чехов не вірив. Він вічно хитав ся в сфері пекучих житєвих проблємів і тільки віра, чисто природна віра в житє, примушувала його „благословляти" природу і житє і йти на боротьбу за красші мрії.

І Чехов радіє в боротьбі з міщанством житя, в боротьбі за воскресенє ідеалу. Радіє, но сум його не кидає...

„Радіє і небо і земля і преісподняя. — Сьвяткує вся твар. Тільки скажіть мені, пане добрий, чого се навіть і при великій радости чоловік не може скорбот своїх забути".

Перевагу суму у Чехова можна обяснити тільки тим, що Чехов був поетом свого часу, часу найтяжшого в історії російської інтелігенції, коли пригломшено політичними обставинами найневиннійші дитячі прояви вільного людського духа, і з другого боку, коли сходила зі сцени житя історична сила — дворянство. Сї два явища, маючи велику історичну вагу, наклали на всю громадську тогочасну фізіономію оригінальну печать, печать збентеженостя і одчаю. Наче після довгого несоняшного дня раптово смеркло ся, і Чехов так і називав свій час — „епохою сумерків". Російське громадянство не виділо сонця; воно геть сховало ся, зникло і в сумерках так заневиднїло, що не можна було абсолютно нічого розпізнати.

Змовкла поезія, в університетах йшла мляво наука; суспільство жило теорією, „напієними" мріями і влада містики розпростерла була широко свої крила. Наче в сумрачній темряві блукали якісь привиди, ходили якісь тіни, та не було справжних благородних явищ, дійсних живих людий.

Тому то песимізм панує в творах Чехова. Студент в драмі „Вишневий Сад" говорить: „Подумайте, Аня, ваш дїд, прадїд і всї ваші предки були панами, котрі володїли живими душами; і невжеж з кождої вишні в саді, з кождого листка, з кождого стовбура не глядять на вас людські єства, невжеж ви не чуєте голосів... О, се страшно!... Сад ваш страшний і коли вечером або в ночи проходити по садї, то стара кора відсьвічує на деревах тьмаво і, здаєть ся, вишневі дерева бачуть у снї то, що було сто-двіста літ назад і тяжкі видіня душать їх... Щоб почати житє в настоящім, треба з початку викупити наше минуле, покінчити з ним, а викупити його можна страждaнем, тільки надзвичайною, безупинною працею".

Тут весь Чехов.

Громадська думка спить або примушено мовчить. Старий лад громадський валить ся, „вишневий сад" заслужено руйнуєть ся і що-ж лишаєть ся робити?

Що робити?

Пекуче. Дивно пекуче питанє російської інтелїгенції. І відповідь найшлась „в надзвичайній, безупинній праці", в роботі, котра викупить гріхи минулого, котра переповнить житє ясними промінями сьвітла і цьвітами.

Оттаке обличе великого російського „поета сумерків", поета живої покаліченої душі, поета громадського безталаня.

— То вам, Галичани, 577 літ неволї ще мало, що ви ще спокійно не можете виректись Польщі і пристати до нас, до Києва? То вам ще треба аж „плебісцитів”, аби знати, чи до Києва чи під Варшаву? А гляньте, ми на Україні без „плебісцитів” оголосили, що Україна є краєм українським!

ПОКЛИК
ДО ВСІХ ІМІҐРАНТІВ З ОБОХ ЖЕРЕБОК.

Дорогі Родимцї!

Богато змін в житю нашім, як рівнож цілого сьвіта, зайшло від хвилї, як ми покинули наші рідні хати, зелені ліси, родючі ниви. Богато крови потекло з водою від часу, як ми розстали ся з нашими дорогими. Ми надіяли ся всего найлучшого, переступаючи останний раз поріг нашої хати; ми сподївались озолотити наші бідні закурені хати, коли останний раз заплаканим оком глядїли на гнїздо, де нас виховувала старенька мати.

І чого діждали ся ми? Чи сповнили ся бодай трохи наші надії? З хвилею, як весь сьвіт залунав від пекольного огню, з хвилею, як задуднїли гармати, ми зістали зовсїм відтяті від наших рідних і не могли навіть переслати їм слова потїхи. Наших рідних не минуло нещасте. Що діяло ся і дієть ся в нашім селї, сего не годен ніхто віддати. І хто почислить ті всї проляті слези невинних жертв сеї небувалої метушнї? Доходить до нас вістка, що велика нужда обхопила наші села і міста. Нужда наших братів кличе нашу кров до ратунку та віджвлює в нас огонь любови. Нужда наших братів витискає горячу слезу з ока кождого.

І чи нам на се дивити ся байдужно? Чи в такий важний момент вільно нам все збувати тяжким зітхненєм або слезою? Ні, дорогі родимцї! Ми всї еміґранти з Жеребок одних і других повинні стати як один муж і прийти з помочию нашій лихій доли і нуждї. Вони на нас ждуть, вони витягають руки о поміч, а ми маємо бути байдужні? Се був би непростимий гріх. Імя кождого, що хоче прийти з помочию, буде записане золотими буквами в серцю кождого нашого сусіда, котому зітремо слезу зі зболїлого ока. Тому, хто тільки вірить в Бога, хто вірить, що в єдности сила, нехай стає з нами.

Дня 13. жовтня б. р. заснував ся в Ню Йорку комітет, який має тою справою заняти ся. Сей комітет не має нічого спільного з товариством, яке носить імя нашого села. Той комітет на разї постановив подати до відома наших людий тую цїлу справу і як найскорше зібрати суму 1.000 долярів на поміч нашим селам. За часть тих гроший має рівнож бути побудований памятник в нашім селї. Доси вже є зібраних 100 долярів. (Імена жертводавцїв будуть подані в другій відозві). Найменьша жертва має велике значінє. Коли ми своїм людям не поможемо, то їм ніхто не поможе. До комітету зістали на разї вибрані слїдуючі люди: Михайло Соловський, предсїдатель; Василь Фурик містопредсїдатель; Григорій Гладкий, секретар; Василь Слободзян, заст. секретаря; Михайло Ямка, касієр; Віктор Бих, заст. касієра; Данило Баран, Василь Свиступ і Дмитро Федин, контрольори; Кіндрат Чайка, Кирило Гладкий і Петро Бих, тростіси; Іван Федун і Марія Каспрак, директори.

Дорогі Родимцї! Зближаєть ся до нас Різдво Христове, а коли ми засядемо за стіл до сьвятої вечері, то не забуваймо на наших нам так рідних і дорогих братів та сестер, вдів і сиріт, котрі там гень за морем ані кавальчика хлїба не видять. Вони нагі і босі до нас руки витягають і ратунку благають. А ми мали би тут сидїти і дивити ся на їх нужду тай терпіння, які вони там через такий довгий час переживають?

Ми не віримо, що найдеть ся жеребецький чоловік, який би не відповів сїй просьбі. Імена всїх жертводавцїв будуть оголошені в часописях. Збирайте-ж жертви і висилайте на адресу: Михайло Соловський, 217-19 East 6th St., New York, N. Y.

Сей комітет постарав ся о урядове потверджене, тому ніякий инший комітет на тусаму цїль і на тесаме імя нічого подібного робити не може.

Поздоровляємо всїх і просимо держати ся разом та дати і другим пізнати, що ми з одного села.

149,52,55і2 КОМІТЕТ.

ДО УКРАЇНЦЇВ В МІКІЗРАКС.

В НЕДІЛЮ, 29. С. М.,

о 2-гій годині пополудни, відбудеть ся **в Нар. Домі в Мікізракс, Па.,**

НАРОДНЕ ВІЧЕ

в справі вибору делеґатів на Народний Зїзд до Ню Йорку. Се віче устроює тимчасовий комітет і запрошує на него Українців з цїлої Пітсбурщини.

ЗА КОМІТЕТ:
С. І. Костецький.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Подаєть ся до відома всїм членам тов. „Запорожська Січ”, від. 117, що річний мітинґ відбудеть ся в недїлю, 29. грудня, точно о годині 3-тій пополудни. Просить ся всїх членів. Буде вибір нового уряду. Будемо принимати нових членів без вступного до товариства, а до У. Н. Союза після статута. Члени, котрі не будуть на річних зборах, зістануть покарані після статута. — В. Лазута, пр.; П. Деревянка, секр.; Н. Демкович, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Вільні Козаки Міста Львова”, від. 143, повідомляє отсим своїх членів, що річні збори товариства відбудуть ся у вівторок (31. грудня 1918) в Народнім Домі, о годині 8-мій вечером. Кождий член мусить явити ся під загрозою кари після статута. — П. Прокопів, предс. останних зборів.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Зап. Січ”, від. 206, подає до відома, що на мітинґу дня 1. грудня зістали вибрані отсї урядники: М. Й. Бардачевський, пр.; В. Козак, заст. предс.; М. Бойко, секр.; А. Перешлюга, заст. секр.; А. Швець, кас.; Ю. Самборський, заст. кас.; С. Комар і Д. Лукеник, опікуни хорих; П. Мішанець, Д. Бойко і І. Тмер, контрольори; П. Стойко і Н. Вецал, хоружі; П. Гук, дверник. Мітинґ річний відбудеть ся 5. січня 1919 р., точно о год. 2-гій пополудни. Неявивший ся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Котрий член прийде на мітинґ запізно, заплатить кару 10 цнт., а призбирані в той спосіб гроші пійдуть на народні цїли. Кождий член мусить вирівнати свій довг. Також будеть ся принимати нових членів без вступного до товариства, а до У. Н. Союза після статута. Ті всї Українцї, котрі ще не належать до У. Н. Союза, повинні всї як один до сеї організації записати ся. Чим більше членів, тим більша сила, а великої сили якийнебудь ворог не переможе. — М. Й. Бардачевський, предс.

ДО УКРАЇНЦЇВ В БЕТЛЕГЕМ, ПА.

ВСЕНАРОДНЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

відбудеть ся

29. ГРУДНЯ Б. Р.,

в нїмецькій галї при Бутонвуд улици.

Український Народе! Прийшов час збудити ся з того твердого сну. Прийшов час пізнати нам, що ми Українцї, а Україна се наша вітчина.

Українцї! Подумайте над тим, що у вашій власній хатї поповнено насильство. Польська шляхта в Галичинї, котра кувала наш нарід своїми і австрійськими кайданами, простягає свої закровавлені руки по наше народне добро і намагаєть ся наложити на наш люд нове панщизняне ярмо.

Народе, замучений царями, польськими шляхтичами та слугами австрійських цїсарів. Невжеж Тобі не бачити сьвіта і волї? Чейже кровця не водиця! А та наша кровця зрошувала свою рідну землю, замерзала на холодній Сибіри, висихала по тюрмах за свободу. Щоби проклїн наших дїтий не спав на нас, ратуймо свій рідний богатий край. Поспішім всї на віче!

На сїм вічу будуть промовляти референти з Українського Народного Комітету, о. А. Лотович, місцевий парох з Алентави, Па., і инші місцеві бесїдники. Нехай не буде нї одного Українця і Українки, котрі би хотїли спати у страшну хвилю безталанної Вітчини. Всї як один піднесім клич: Проч з Польщею! Проч з Московщиною з українських земель! Нехай жиє Україна! Україна для Українцїв!

155 КОМІТЕТ.

ДО УКРАЇНЦЇВ В АЛЕНТАВН І ОКОЛИЦИ!

Подаєсь до загальної відомости, що

В СУБОТУ, 28. ГРУДНЯ Б. Р.

в Українськім Народнім Домі, ч. 801 Фронт улиця

відограють Алентавскі Аматори найкрасшу зі всїх драм

МАТИ НАЙМИЧКА

драма в 4-ох актах.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Трохим, дід........п. Вол. Кашицький
Настя, його жена..п-на Катер. Мешко
Хведор..............п. Олекса Попик
Домаха, його жена...п-на Нар. Слота
Марія..........п-на Катерина Нестор
Марко, її син.......п. Василь Гайдай
Христя....................п-на Н. С.
Палажка, її донька, п-на Марія Кушнір
Гапка...........п-на Параня Мешко
Петро..............п. Дмитро Мікієвич
Потап.................п. Василь Мич
Клим............................п. В. К.

Режисер **п. Василь Урбанський.**

Початок точно о годині 7-ій вечером.

По представленю буде приґравати українська „Банда” під проводом п. Івана Солчака.

Дорогі Родимцї! Чи були Ви коли на такій виставі драми як „Мати Наймичка”? Дуже малий процент з Вас скаже: „так”. Але що скажуть ті, котрі ще не бачили і не чули сеї славної драми. Сеж, дорогі родимцї, одна з найбільше вдатних штук в нашій драматичній літературі і тому звісні нашому загалови аматори алентавської громади доложать всїх сил і стараня, щоби вірно передати все те, чого бажає автор. Тож запрошуємо всїх щирих Українцїв і Українок з Бетлегем, Нортгемптон і Ормрод. Чесні Українцї, ми віримо, що труди наших аматорів оплатять ся, що ви не позволите їм упадати на дусї, що підопрете їх твореню. Чистий дохід призначений на церков. 154-55

За добрий порядок ручить

КОМІТЕТ.

ПОЗІР! УКРАЇНЦЇ! ПОЗІР!

з Толідо і Россфорд, Огайо.

ПЕРШЕ ВЕЛИКЕ ВІЧЕ

з рамени Укр. Народного Комітету відбудеть ся

В НЕДІЛЮ, 5. СІЧНЯ 1919 Р.

точно о годині 3-ій пополудни

в тій самій гали, де відбуло ся віче 4. липня с. р., при Джеферсон і Ірі улици.

На сїм вічу будуть промовляти представителї Укр. Народного Комітету:

Др. Кирило Білик з Вашінгтону і п. Іван Добрянський з Ню Йорку.

Запрошуючи на се віче всїх місцевих і з околиці Українцїв і Українок, кличемо до Вас: явіть ся всї як один, прийдіть загріти свого духа, се справа Ваша і Ваших дїтий, Вашої будучности, Вашого народного щастя і добра. Хто не явить ся, стягне на себе гнїв народу. 155-1

Всї в єдности, всї враз.

МІСЦЕВИЙ КОМІТЕТ.

(Продовжене зі стор. 1-шої).

охорони східних границь має на ціли приготовити загал до військової акції, яку увалено в німецькій кватирі, як се доносить телеграма зі Женеви.

Німецькі війська відходять на схід. Нагромаджене військ переводить ся в Познанщині в цілі недопущеня переведеня там виборів делегатів на польські установчі збори у Варшаві.

Получене між Берліном і Данцігом перерване.

БЕРЛІН, 25. грудня. — Телефонічне получене між Берліном і Данцігом від вівтірка є перерване. Зусиля, щоби получити ся з Данцігом через Познань, показали ся безуспішні. (Пристань Данціг (Гданськ) обсадили перед тижнем польські війська з Франції під командою ген. Галера).

Увязнене большевиків в Польщі.

ВАРШАВА, 23. грудня. — В останних днях переведено увязнене большевицьких агітаторів, які прибули туди з міліонами рублів, призначених на агітацію. Тисячі рублів видавано на агітацію денно. На разі увязнено чотири особи. Увязнені заявляють, що їм вільно пускати гроші, як їм подобаєть ся.

Большевицькими агітаторами є переважно російські Жиди, і всі вони заосмотрені в пашпорти, видані гр. Кеслером, німецьким послом у Варшаві, якого перед тижнем прогнано з Польщі. Тих агітаторів вислав до Польщі Лев Троцький, перебраних за членів Червоного Хреста, нібито для опіки російських полонених.

Клопіт з російськими полоненими.

ВАРШАВА, 23. грудня. — Громади увільнених російських бранців, які повертають до Росії через Польщу, спричинюють великі клопоти польським властям. Всі вони є заражені большевизмом. Брак поживи і шукане за нею дає притоку до ріжних насильств.

Большевики, користаючи з того, що російські полонені є без гроша, а число їх доходить до 2 міліонів, вибирають зпоміж них рекрутів для своєї армії, даючи їм одіж, поживу і гроші. Особливо гроший мають большевики подостатком від часу, відколи друкарні опинили ся в їх руках.

В ЧЕХІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Проф. Масарик зложив присягу вірности.

ПРАГА, 22. грудня. — Проф. Масарик, президент чесько-словацької республики, зложив нині присягу вірности яко президент республики. Проф. Масарика, який прибув тут з Парижа, привитав промовою премієр Крамарж в імени першого свобідного правительства чесько-словацької держави. Присяга звучала:

„Прирікаю яко президент чесько-словацької республики після чести і совісти дбати про добро республики і її нарід та заховувати її закони".

Війска Чехо-Словаків на Сибірі в скрутнім положеню.

ВАШІНГТОН, 26. грудня. — Коли чесько-словацькі війська на уральськім фронті не одержать безпровоочної помочи від аліянтів, то їм грозить цілковита загибіль, як се подає чесько-словацке інформаційне бюро, яке заявляє, що чесько-словацькі війська повинні бути або звільнені або значно скріплені.

В послідних днях пануе велике заінтересоване щодо російського проблему, але зовсім не було бесіди про чесько-словацькі війська, які від сімох місяців стоять постійно в боротьбі з большевиками.

„Чесько-словацькі війська втратили вже половину своєї сили. Перед чотирма місяцями аліянти обіцяли прислати на поміч війська і воєнні матеріяли.

„На сторінках малого чесько-словацького дневника, видаваного місцевою чесько-словацькою народною радою, є запевненя і відозви чеських провідників, щоби піддержати духа і довіре до аліянтів. „Масарик памятає про вас і аліянти спішать на поміч", повторяєть ся немало в кождім числі.

„По чотирох місяцях кілька американських полків прибуло на побереже Сибірі над Тихим океаном, і кілька малих відділів англійського, французького і японського війська прибуло до Західної Сибірі, але доси не станули на боєвім фронті поруч Чехо-Словаків. Таксамо не одержано доси прибоїщних воєнних матеріялів.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Нюйорчани кажуть, що не дадуть ся побити нікому.

Великий сором і ганьба впали би на нюйорських Українцїв, колиб вони дали ся перевисшити котрійнебудь українській кольонії в патріотичних ділах. Захоплені приміром і перестрашені щедростию Українців в Алентавн, Па., які в кількох останних днях зложили на народні цїли около 1.500 долярів, нюйорські Українцї зійшли ся минувшого четверга на спільну нараду до церковної салї, щоби також нарадити ся над сею справою. В нарадах взяло участь 28 предсїдателів або представників українських товариств в Ню Йорку. Зборами проводив о. Микола Підгорецький. Присутних повідомлено, що цїлию зборів є оснувати Український Народний Комітет в Ню Йорку (місцевий). Ухвалено, що до сього комітету мають входити предсїдатель і один делєгат від кождого українського товариства, братства чи сестрицтва в Ню Йорку. Покищо свій вступ до комітету зголосило 21 товариств, братств і сестрицтв. В комітеті дано місце також представникам Української Народної Громади, яка лучить в собі всї українські товариства, братства і сестрицтва в Ню Йорку. Приступлено до вибору екзекутивного комітету, до якого входять: Юліян Павчак, предсїдатель; Іван Лазорчик, заступник предс.; Олекса Плескун, заступник предс.; Іван Добрянський, секретар фінансовий; Микола Дячишин, секретар рекордовий; Іван Федун касієр; Тимко Мілещук, заступник касієра. — Відтак приступлено до справи добровільних жертв на народний фонд. Рішено, що присутні мають лише заявити зборам, яку жертву вони дають зокрема на народні цїли, а декльаровану суму мають зложити ще перед Народним Зїздом на руки своїх товариств. Товариства передадуть збірку місцевому комітетови. Присутні декларували отсю суму на народний фонд:

о. М. Підгорецький	$55.00
Е. Різник	50.00
І. Федун	50.00
В. Гоцяк	30.00
О. Савицький	30.00
В. Лазута	25.00
О. Баляс	20.00
П. Мулярчук	15.00
П. Деревянко	15.00
Н. Бариза	15.00
В. Мартинюк	15.00
Ю. Павчак	10.00
І. Лазорчик	10.00
О. Плескун	10.00
Т. Мілещук	10.00
Д. Шагай	10.00
Мих. Марків	10.00
М. Желем	10.00
П. Олексїв	10.00
М. Янка	10.00
В. Цїльник	10.00
І. Гузар	10.00
І. Білик	10.00
Я. Олпиців	10.00
Д. Баляс	10.00
С. Гула	10.00
М. Прокопів	10.00
І. Костецький	10.00

Разом декльаровано суму 500 долярів. Се власне має бути доказом, що нюйорські Українцї не хочуть бути голосні лише словами, але й ділами. Се лише 28 присутних зобовязало ся дати від себе 500 долярів, а кампанія за народним фондом щойно пічнеть ся. Висказувано бажане, щоби Ню Йорк зібрав що найменьше 25.000 долярів. Сказано, що Ню Йорк все має бути перший щодо числа жертв. Але обговорювано також можливість, що инші українські кольонії в Злучених Державах, які тепер ведуть перед в жертвах, не схочуть уступити Ню Йоркови і будуть всїми силами старати ся побити його. Тому присутні взивали один другого до обильних жертв, аби не дати ся завстидати перед другими. А котра українська кольонія в Злучених Державах зложить в найблизших тижнях більше ніж 25.000 долярів на народний фонд, тій кольонії Ню Йорк поклонить ся і признасть їй першенство в патріотизмі.

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода".

15-лїтний син убив батька в обороні мами.

Минувшої середи в домі Бернарда Дувліна в Потокет, Р. Ай., розіграла ся траґедія, яка потрясла нервами всїх мешканцїв міста. Отсе 15-лїтний хлопець, Йосиф Дувлін, син Бернарда, убив револьвером свого батька. На поліційній стації Йосиф заявив, що він лежав в ліжку, коли батько прийшов до хати і домагав ся гроший від мами. Коліж мама не хотіла дати гроший, тато вхопив її за горло і кинув до землї. Він не міг дивити ся на муку мами; зірвав ся з ліжка, взяв револьвер, став в кухни і вимірив просто в батькові груди. По пятьох вистрілах батько повалив ся неживий на землю.

Посмертна згадка.

Дня 18. грудня 1918 року помер в Пітсбурґу, Па., на інфлюенцу і запалене мозку, Михайло Кримський, син Петра, член від. 396 У. Н. Союза. Полишив жінку і троє дрібних дітий в Пітсбурґу. Покійний був сьвідомим і щирим Українцем. Хоч був римсько-католицького обряду, але о польскість його ніхто не посуджував, бо української справи нїколи не залишав. Небіщик походив з села Коростовичі, роґатиньского повіту, в Галичині.

ЗАҐАЛЬНІ ВІСТИ.

Церковна справа в Мексику.

Церковне питане в Мексику предложено сенатови. Міністер внутрішних справ, Берлянґа, якому президент Каранца поручить студіювати се питане, предложив пропоновану поправку до 130 артикулу теперішної конституції. Після пляну знесеть ся параґраф 7-мий і 8-мий 130 артикулу, який каже, що лише сойми мають означувати найвисше число сьвящеників після потреб кождої національности і що, аби бути сьвящеником в Мексику, треба бути мексиканським родженцем.

Як батько задивляв ся на Вільгельма Гогенцолерна, останього цїсаря Німеччини.

„Берлїнер Таґеблят" (з 11. грудня) опублікував лист цісаря Фридерика до Бімарка, в 1886 роцї. В листі висловлено особисті погляди на цісарського сина, знаного тепер яко Вільгельма Гогенцолерна. Фридерик був тоді наслїдником престола, бо його батько, Вільгельм І. ще жив. Протягом двох літ вони оба померли, а за три і пів року відтак молодий цісар усунув Бісмарка. Фридерик писав у своїм листі: — „Мій син, князь Вільгельм, без мого попередного відома висловив його величеству (цісареви Вільгельмови І.) бажане увійти протягом слїдуючої зими в тіснійше обзнакомлене з діяльностию наших міністрів. Остаточно, як я чую, плян вже зготовлено в Ґаштайні і його має ть ся затрудити в міністерстві заграничних справ. О скільки я ще не одержав урядових інформацій з жаданих кругів, я уважаю конечним найперше віднести ся тайно до вас, аби довідати ся, що вже зроблено, і щоби заявити, що мимо того, що я в засаді годжу ся на ініціятиву мого найстаршого сина щодо питаня висшої адміністрації, але я рішучо противлю ся, щоби він термінував у міністерстві загранчиних справ. З огляду на важність обовязків, які впадуть на князя, я уважаю конечним понад всьо, щоби він познакомив ся найперше з внутрішними відносинами його власного краю і щоби був точно поінформований про нього, заки звяжеть ся, хоч би в малій степені, з політикою, головно тому, що він любить пересаду і приходить до нарваних заключень. Йому ще бракує властиво знаня, і бракує йому конечних основ; тому треба піднести його знане до висшої степені і більше заокруглити. Се можна зробити, даючи йому цивільного інструктора, а рівночасно, або пізнійше, він може трудити ся в однім з адміністраційних міністерств. З огляду на недозрілість мого найстаршого сина, а разом з сим і на його тенденційну зарозумілість, я уважаю абсолютно небезпечним допускати його до заграничних питань".

Годить ся памятати, що скорі люди платять помало.

Женщина є наревнійшою апостолкою мира, бо навіть найбільше войовничого мущину потрафить розоружити.

Петро Карманський.

ЯК ТЯЖКО Я БАНУЮ.

Як невільну пташину
Пустили ви мене на волю;
Післали в сьвіт шукати долї
І положили в домовину.

І я пішов. Літа минали
І я зривав ся все до лету;
Та щораз більше тратив мету,
А крила низше опадали.

І я ходив щораз частїйше
На тихе кладьбище ридати. —
А звідні пхали ся до хати
Щораз частїйше і грізнійше.

І нині клоню ся без сили,
Як сірий хрест на роздорожу.
І чую, чую, що не можу
Дійти до бажаної цїли.

* * *

Коби я міг сказать тобі словами,
Як тяжко я банюю за тобою,
То я-б ридав крованими сльозами
І говорив огненною тоскою.

Та знай, я гордий. Я чувства сьвятого
Не вберу в віддє слова жебраними.
І не приступлю до порога твого
З сірним плачем покірної дитини.

Зачиню серце, як безлюдну хату,
В якій банує ангел запустїня,
І не піду до тебе нарікати,
Хоч доведеть ся загибать з терпіня.

* * *

І в сумерках буденщини пропаде
Чимало сліз сердечної розмови
І забуте як мла осїнна впаде
На дні дружби і чистої любови.

І лиш часом перед очима встане
Якийсь фраґмент забутої цартини
І зпід повік, як з чаші цьвіту, скане
Віддавна здержана сльоза-перлина.

* * *

Як самота на душу склонить крила
І в серці защемить невиплаканий жаль,
Прийди тоді, прийди до мене, мила,
Розкрий менї цїлу свою печаль.

Прийди, зложи чоло в мої долоні,
Як стужена забута сирота,
І лебеди, як легіт на вигоні,
Що заколисує до сну жита.

Прийди, а з вій твоїх сцїлую слези
І перейму твій біль у власну грудь:
Лише склонись на мене моя береза —
І всьо забудь, усьо забудь.

* * *

Снуюсь самотою з сестрою-нудьгою
І слухаю скорбних душевних хвилїнь.
Іду, а за мною товплять ся юрбою
Заплакані мари забутих терпінь.

Як ті немовлята квилять і ридають,
Хапають ся жадно моїх дахманїв.
І зойком розпуки благають-питають:
Куди ідеш, отче, від власних синів?

Бажаєш зречи ся, бажаєш покинуть
Дітий свого серця, і свого чуття?
Гадаєш, ідеї так легко загинуть
В мутних і бурливих струях забуття?

Ні, отче, ми вірні. Підем за тобою,
Як сумерки гори, що йдуть за сонцем:
Будемо вливать ся твоєю тоскою,
Аж поки з тобою і ми не заснем.

Снуюсь самотою з сестрою-нудьгою
І слухаю скорбних душевних хвилїнь.
Іду, а за мною товплять ся юрбою
Заплакані мари забутих терпінь.

АФОРИЗМИ.

Всяка сила є гріхом, а безсильність злочином.

Женщини є все або ліпшими або гіршими від мущин.

Женщини належать до найкрайнїйших партий, бо звичайно забогато вимагають.

Чорти є наставниками в фабриці клопотів.

Старший чоловік міняє ідеї за ідеї.

Чим меньше маємо, тим лекше нам поділити ся з другим.

Неправедний нехай собі робить неправду і праведний нехай творить неправду; час наступає скоро і кождому по ділам їх заплата.

У боротьбі побідник є винуватим, побіджений є жертвою.

Чоловік, що забуває зроблену комусь ласку, забуває також зроблену власну шкоду.

Зневіра, се гробар, що забирає наші пропащі надії.

Мудрість полягає в тім, аби навчити ся се, що ми повинні знати.

Чи не розпукою є, коли чоловік ціле своє житє шукає за ідеальною женщиною, а вкінци оженить ся з бовдуром...

Дівчині є солодкий хлопець, жінці солодка кишеня.

Брехня може заступити лише місце правди.

Цивілізація є лише експеріментом в лябораторії природи.

Закон любови є сильнійший ніж закон сили.

Надія каже чоловікови вірити, що станеть ся те, що не можливе статись.

Правдивий ворог є ліпший ніж зрадливий приятель.

ВІРА СУЧАСНОГО ЧОЛОВІКА.

(Др. Евген Левицький).

Сучасний чоловік, хоч навіть і релїгійний, дивить ся инакше на справу віри ніж його предтеча з давнїйших часів. Віруваня в догми перестали бути одинокою призмою, через яку чоловік оцїнював та розумів усі прояви індивідуального та суспільного житя. Новочасна наука, сьвітська державна школа, а врешті й ріжнородні культурні та соціяльні змаганя, що бушують в людській суспільности, зробили своє: змінили всю психіку новочасного чоловіка та скинули догматичний сьвітогляд із того авторитетного, деспотичного становища, яке він займав колись в психічнім житю одиниці та людської суспільности.

ВИМОГИ ЖИТЯ.

(В. О'Коннор-Вілинська).

Житє вимагає нової форми. І чоловік і жінка мусять бути вільними, не звязаними путами буденних дрібниць. Вони мусять іти одно до другого зі своїх ріжних сьвітів сьвіжими і ріжноманїтними та вливати сьвіжу течію у взаїмні відносини. А про дітий повинна дбати держава і виховувати їх повнї люди, які добровільно жертвували себе на се дїло. Відносини між родиною і дітьми повинні бути навіть дуже тісні, але цїлком вільні, без тої гнетучої залежности, яка губить найкрасші почутя.

СИЛА.

(Панько Куліш).

Сила в історії одиноке мірило значности, тому, бо вона знаменує жизненність, а жизненність означає право на житє, значить безпеpечну правду. Все те неправда, що вичеркуєть ся з книги житя таємно правлячою сьвітом рукою. На тій основі в історії природи, яка сьвідома своїх операцій, як і в історії природи несьвідомої, з двох або більше борців правий є сильнїйший, правий є героєм успіху, правий є побідником. Але побідник є правим доти, доки остаеть ся побідником.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

І. О., Сиракюз, Н. Й. — Ваше письмо ми передали до полагодженя урядови У. Н. Союза.

ВП. П. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА

упрашає ся, щоби гроші за книжки Др-а С. Рудницького: „Ukraine, the land and its people" і магазини „Ukraine", вислані їм в червни с. р. до розпродажи, відослати разом з нерозпроданими доси книжками і магазинами найдальше ДО КІНЦЯ СЕГО МІСЯЦЯ, на адресу:
UKRAINIAN COUNCIL OF AMERICA,
320 E. 6th St., New York, N. Y.